

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 302/01
Zo dňa: 05. 02. 2013

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 13
Počet príloh: 0

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
hospodárenia s verejnými prostriedkami vo vybraných oblastiach so zameraním najmä
na odmeňovanie vo vybraných zdravotníckych zariadeniach**

Fakultná nemocnica Nitra

Nitra, marec 2013

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 302/01 zo dňa 05.02.2013 vykonal:

Ing. Zuzana Kukučková, vedúca kontrolnej skupiny,
Mgr. Linda Michalíková, členka kontrolnej skupiny

kontrolu hospodárenia s verejnými prostriedkami vo vybraných oblastiach so zameraním najmä na odmeňovanie vo vybraných zdravotníckych zariadeniach, ktorej účelom bolo preveriť vo vybraných zdravotníckych zariadeniach hospodárenie s verejnými prostriedkami so zameraním najmä na odmeňovanie, dodržiavanie zákona o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek.

Kontrola bola vykonaná v čase od 11.02.2013 do 26.03.2013 s prerušením v kontrolovanom subjekte:

Fakultná nemocnica Nitra, Špitálska 6, 949 01 Nitra, IČO 17336007

za kontrolované obdobie: roky 2010 až 2012.

Predmetom kontroly bolo: analýza hospodárenia; dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri nakladaní s verejnými prostriedkami; dodržanie účelu použitia prostriedkov určených na odmeňovanie z hľadiska splnenia zákonných minimálnych mzdových nárokov zdravotníckeho personálu.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Všeobecná časť

Nemocnica s poliklinikou Nitra bola zriadená na základe zriaďovacej listiny Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „MZ SR“) s účinnosťou od 01.01.1992 ako štátna príspevková organizácia, na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a služieb s tým spojených. S účinnosťou od 01.07.2002 sa zmenila na Fakultnú nemocnicu Nitra (ďalej aj „FN Nitra“, „nemocnica“ alebo „kontrolovaný subjekt“) na základe Rozhodnutia MZ SR o zmene zriaďovacej listiny zo dňa 26.06.2002.

FN Nitra je dominantný poskytovateľ zdravotnej starostlivosti v Nitrianskom kraji. Ku dňu 31.12.2012 bola nemocnicou pavilónového typu s posteľovým fondom 730 lôžok. Nemocnicu tvorilo 15 kliník, 5 lôžkových oddelení, 4 ústavy, 8 jednotiek intenzívnej starostlivosti, 96 ambulancií, laboratóriá a ďalšie pracoviská. Ku dňu 31.12.2012 zabezpečovalo chod nemocnice spolu 1 252 zamestnancov, z toho 229 lekárov, 570 sestier a pôrodných asistentiek, 3 farmaceuti, 234 ostatných zdravotníckych zamestnancov a 216 nezdravotníckych pracovníkov.

Predmetom činnosti nemocnice bolo v kontrolovanom období poskytovanie zdravotnej starostlivosti v rozsahu ambulantnej zdravotnej starostlivosti, ústavnej zdravotnej starostlivosti vrátane ústavnej pohotovostnej služby, centrálnych operačných sál, centrálnej sterilizácie a dekontaminácie, jednotiek intenzívnej starostlivosti, spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek, liečebnej výživy a stravovania, záchranej zdravotnej služby, jednodňovej chirurgie, stacionárov v špecializovaných odboroch, preventívnej zdravotnej starostlivosti a biomedicínskeho výskumu. Popri zabezpečovaní týchto úloh, plnila nemocnica program výukovej bázy Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a odborné zázemie pre praktickú výučbu strednej zdravotníckej školy.

FN Nitra je samostatne hospodáriacou štátnou príspevkovou organizáciou s právnou subjektivitou. Štatutárnym orgánom nemocnice je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister zdravotníctva. Riaditeľ nemocnice je oprávnený konať v mene FN Nitra vo všetkých záležitostiach. Zdroje na zabezpečenie svojich činností získava najmä prostredníctvom zdravotných poisťovní na základe vykázaných zdravotníckych výkonov, ale i vlastnou podnikateľskou činnosťou. Nemocnica hospodári samostatne podľa schváleného rozpočtu. Je právnickou osobou, ktorá v právnych vzťahoch vystupuje vo svojom mene, nadobúda práva, zaväzuje sa a má právnú zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov. Orgánom, ktorý nemocnicu odborne riadi a metodicky usmerňuje je MZ SR. Nemocnica v kontrolovanom období hospodárila podľa rozpočtov výnosov a nákladov, ktoré schvaľoval riaditeľ nemocnice na jednotlivé roky. Počas celého kontrolovaného obdobia nemocnica dosahovala vyššie výnosy, ako boli určené v rozpočtoch výnosov a nákladov. Výsledkom hospodárenia nemocnice bol vo všetkých rokoch kontrolovaného obdobia zisk. Vybrané základné údaje o právnej subjektivite, hospodárení, počtoch zamestnancov, lôžok a pacientov sú uvedené v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1 – Vybrané základné údaje o FN Nitra v rokoch 2010 - 2012

Ukazovateľ	2010	2011	2012
právna subjektivita	Príspevková organizácia	Príspevková organizácia	Príspevková organizácia
výsledok hospodárenia v EUR (strata - /zisk +)	1 316 752	7 209 465	152 278
priemerný počet zamestnancov celkom,	1 226	1 283	1 284
z toho priemerný počet zdravotníckych pracovníkov,	1 007	1 057	1 075
z toho priemerný počet: - lekárov	221	227	237
- sestier	552	577	571
- pôrodných asistentiek	10	13	12
počet lôžok,	842	748	730
využitie lôžok - /v dňoch/	215 010	206 273	207 450
- /v %/	70 %	76 %	78 %
počet hospitalizovaných pacientov celkom,	35 077	34 072	35 396
z toho počet pacientov hospitalizovaných jeden deň	996	1 193	1 278
priemerná ošetrovacia doba /v dňoch/	6,5	6,4	6,1
počet ambulancií	95	95	96
počet ambulantne ošetrovaných pacientov	271 729	272 528	279 961
počet spoločných liečebných a vyšetrovacích zložiek	13	14	14
počet pacientov, ktorým bola poskytnutá zdrav. starostlivosť v spoločných liečebných a vyšetrovacích zložkách	477 227	468 741	469 312

V kontrolovanom období mierne vzrástol počet zamestnancov nemocnice a znížil sa počet lôžok. Rovnako pokleslo využitie lôžok v dňoch, ale podiel využitých lôžok sa zvýšil, čo je možné považovať za zlepšenie efektívnosti využívania lôžok. Počet hospitalizovaných pacientov v roku 2011 oproti roku 2010 poklesol, v roku 2012 vzrástol nad úroveň roka 2010. Počas celého kontrolovaného obdobia vzrastal počet pacientov, hospitalizovaných jeden deň.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

V období rokov 2010 až 2012 sa priemerná ošetrovacia doba skrátila zo 6,5 na 6,1 dňa. Počet ambulancií sa v sledovanom období takmer nemenil, počet ambulantne ošetrovaných pacientov vzrástol. V roku 2011 vykázala nemocnica vysoký zisk, ktorý bol dosiahnutý predovšetkým oddĺžením nemocnice zo strany MZ SR.

V kontrolovanom období rokov 2010 až 2012 nemocnica hospodárila na základe rozpočtov príjmov a výdavkov, ktoré schvaľoval riaditeľ nemocnice. Rozpočty príjmov a výdavkov boli v celom kontrolovanom období schvaľované ako vyrovnané. V priebehu jednotlivých rozpočtových období boli menené rozpočtovými opatreniami, o ktorých bola vedená operatívna evidencia. Údaje o sumách schválených, upravených a skutočne plnených rozpočtoch a rozdieloch príjmov a výdavkov sú uvedené v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2 – Údaje o sumách rozpočtov príjmov a výdavkov v rokoch 2010 až 2012 v EUR

Rozpočtová položka za rok	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné plnenie rozpočtu	Podiel skutočného plnenia voči upravenému rozpočtu
Rok 2010				
Príjmy	32 065 890,00	44 799 191,95	44 435 069,23	99,19 %
Výdavky	32 065 890,00	44 799 191,95	44 594 211,78	99,54 %
Rozdiel príjmov a výdavkov	0,00	0,00	- 159 142,55	-
Rok 2011				
Príjmy	33 201 078,00	46 148 865,64	45 940 217,81	99,55 %
Výdavky	33 201 078,00	47 397 906,04	45 974 046,48	97,00 %
Rozdiel príjmov a výdavkov	0,00	- 1 249 040,40	- 33 828,67	-
Rok 2012				
Príjmy	32 570 200,00	39 050 607,78	39 117 745,31	100,17 %
Výdavky	32 570 200,00	40 368 960,00	38 931 046,35	96,44 %
Rozdiel príjmov a výdavkov	0,00	- 1 318 352,22	+ 186 698,96	-

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila na základe finančných výkazov o plnení rozpočtu subjektu verejnej správy za roky 2010, 2011 a 2012 sumy výdavkov, súvisiacich s odmeňovaním zamestnancov. Údaje o týchto výdavkoch sú uvedené v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3 – Prehľad čerpania výdavkov v jednotlivých položkách v EUR

Rozpočtová položka za rok	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné plnenie rozpočtu	Rozdiel skutočného plnenia voči upravenému rozpočtu
Rok 2010				
611 – Tarifný, osob., zákl. plat spolu	9 626 236,00	9 276 236,00	9 249 165,17	- 27 070,83
612 – Priplatky	2 987 453,00	2 487 453,00	2 484 668,24	- 2 784,76
613 – Náhr. za prac. poh., služ. poh....	59 749,00	49 749,00	42 587,71	- 7 161,29
614 – Odmeny	23 236,00	23 236,00	98 479,09	+ 75 243,09
Rok 2011				
611 – Tarifný, osob., zákl. plat spolu	9 475 950,00	9 475 950,00	9 674 229,77	+ 198 279,77
612 – Priplatky	2 550 000,00	2 550 000,00	2 678 222,75	+ 128 222,75
613 – Náhr. za prac. poh., služ. poh....	53 500,00	53 500,00	42 551,05	- 10 948,95
614 – Odmeny	27 200,00	27 200,00	69 311,12	+ 42 111,12
Rok 2012				
611 – Tarifný, osob., zákl. plat spolu	9 462 000,00	11 153 878,40	11 131 423,15	- 22 455,25
612 – Priplatky	2 550 000,00	2 893 000,00	2 892 771,61	- 228,39
613 – Náhr. za prac. poh., služ. poh....	43 000,00	43 200,00	43 256,17	+ 56,17
614 – Odmeny	150 000,00	55 000,00	55 208,79	+ 208,79

Kontrolou bolo zistené, že nemocnica v jednotlivých položkách rozpočtu prekročila sumu schválených výdavkov, čím nekonala v súlade ustanovením § 19 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“), podľa ktorého je štatutárny orgán subjektu verejnej správy povinný zabezpečiť, aby sa verejné prostriedky uvoľňovali iba v takej výške, aká zodpovedá rozsahu plnenia úloh zahrnutých v rozpočte subjektu verejnej správy.

2. Odmeňovanie lekárov, sestier a pôrodných asistentiek

Podľa písomného vyjadrenia FN Nitra zo dňa 12.02.2013 boli nemocnici prostredníctvom zdravotných poisťovní poskytnuté finančné prostriedky z 50 mil. EUR rezervy štátneho rozpočtu za obdobie júl 2012 až december 2012 od troch zdravotných poisťovní (ďalej aj „ZP“). Finančné prostriedky poskytnuté nemocnici boli navýšené na základe dodatkov k zmluvám, ktoré boli uzatvorené medzi nemocnicou a zdravotnými poisťovňami. Dodatky boli uzatvorené na obdobie od 01.07.2012 do 31.12.2012. Predmetom dodatkov bolo navýšenie platieb za zdravotnú starostlivosť, ktorú nemocnica poskytovala poistencom zdravotných poisťovní. Údaje o navýšení platieb v členení podľa druhu platby sú uvedené v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4 – Údaje o navýšení platieb od zdravotných poisťovní v roku 2012 v EUR

Druh platby/ZP	ZP č. 1	ZP č. 2	ZP č. 3	Spolu
Za ukončené hospitalizácie	419 694,00	155 600,00	57 615,00	632 909,00
Za osobne hradené výkony	31 584,00	9 540,00	0,00	41 124,00
Za neurologický stacionár	1 105,44	0,00	0,00	1 105,44
Za kapítovaných poistencov	341,88	0,00	0,00	341,88
Spolu	452 725,32	165 140,00	57 615,00	675 480,32

Podľa citovaného písomného vyjadrenia nemocnice boli všetky tieto finančné prostriedky určené na poskytovanie zdravotnej starostlivosti pacientom ošetrovaným vo FN Nitra z každej zo zdravotných poisťovní a použité na skvalitnenie poskytovanej zdravotnej starostlivosti všetkým pacientom ošetrovaným vo FN Nitra.

Kolektívna zmluva

V kontrolovanom období pôsobili v nemocnici dve odborové organizácie. Kolektívna zmluva (ďalej aj „KZ“) na rok 2008 bola uzatvorená dňa 01.07.2008 medzi nemocnicou ako zamestnávateľom a Základnou organizáciou Slovenského odborového zväzu zdravotníctva a sociálnych služieb pri FN Nitra (ďalej len „odbory“) ako zástupcom zamestnancov. KZ na rok 2008 upravovala individuálne a kolektívne právne vzťahy medzi zamestnávateľom a zamestnancami, konkrétne všeobecné ustanovenia, vzájomné vzťahy medzi zamestnávateľom a odbormi, formy súčinnosti zamestnávateľa a odborov na základe právnych predpisov, zamestnanosť a pracovnoprávne vzťahy, platové podmienky, vzdelávanie zamestnancov, sociálnu oblasť, doplnkové dôchodkové sporenie zamestnancov, poskytnutie pracovného voľna a prechodné a záverečné ustanovenia. KZ na rok 2008 bola platná do 31.08.2012. Počas obdobia platnosti KZ na rok 2008 bolo k tejto prijatých spolu deväť dodatkov.

Podľa časti V. KZ na rok 2008 – Platové podmienky bolo odmeňovanie zamestnancov vo FN Nitra vykonávané v súlade so zákonom č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“). Systém odmeňovania bol uvedený v „Mzdovom poriadku Fakultnej nemocnice Nitra“ (ďalej len „mzdový poriadok“), ktorý tvoril prílohu KZ na rok 2008. Mzdový poriadok upravoval mzdový systém v podmienkach nemocnice, podľa ktorého sa poskytovala zamestnancovi mzda formou základného mesačného platu. Zamestnanec bol zaradovaný na pracovné miesto na základe druhu práce dohodnutého v pracovnej zmluve a podľa splnenia kvalifikačných predpokladov, ktoré boli potrebné na jej vykonávanie. Kvalifikačné predpoklady potrebné na vykonávanie pracovných činností, miera zložitosti, zodpovednosti, psychická a fyzická záťaž pracovných činností bola uvedená v charakteristikách stupňov náročnosti a Katalógu pracovných činností. K základnému platu sa zamestnancovi poskytovali príplatky podľa podmienok vykonávanej práce. Okrem platu a príslušných príplatkov bolo možné zamestnancovi vyplatiť štvrťročné odmeny v závislosti od plnenia stanovených ukazovateľov a operatívne odmeny. Mzdový poriadok ďalej upravoval podrobnosti o základnom plate a zaradovaní platových tried podľa stupňa náročnosti, príplatky (príplatok za prácu nadčas, za prácu vo sviatok, za nočnú prácu, mzdová kompenzácia za sťažený výkon práce, osobný príplatok, príplatok za dosiahnutie akademickej hodnosti, za zastupovanie, za riadenie, za prácu v sobotu a nedeľu), odmeny (štvrťročné odmeny, operatívne odmeny, odmeny z prostriedkov určených na praktickú výučbu), pracovnú pohotovosť, výplatné termíny, priemerný zárobok a záverečné ustanovenia.

Dňa 30.08.2012 uzatvorila nemocnica ako zamestnávateľ s odbormi s účinnosťou od 01.09.2012 novú kolektívnu zmluvu na rok 2012. KZ na rok 2012 upravovala všeobecné ustanovenia, vzájomné vzťahy medzi zamestnávateľom a odbormi, formy súčinnosti zamestnávateľa a odborov na základe právnych predpisov, zamestnanosť a pracovnoprávne vzťahy, odstupné a odchodné, platové podmienky, vzdelávanie zamestnancov, sociálnu oblasť, doplnkové dôchodkové sporenie zamestnancov, poskytovanie pracovného voľna pre zamestnancov a prechodné a záverečné ustanovenia. Prílohou KZ na rok 2012 bol mzdový poriadok, ktorý upravoval úvodné ustanovenia, mzdový systém, odmeny, pracovnú pohotovosť, výplatné termíny, priemerný zárobok a záverečné ustanovenia. Prílohami mzdového poriadku boli charakteristiky stupňov náročnosti pracovných miest a zoznam pracovísk zaradených do III. kategórie z hľadiska rizika. Do konca roka 2012 bol ku KZ na rok 2012 prijatý jeden dodatok, ktorý upravoval podmienky odstupného a odchodného, pričom išlo o opravy chýb v písaní.

Odmeňovanie lekárov, sestier a pôrodných asistentiek

V celom kontrolovanom období zamestnávala nemocnica viac ako 1 200 zamestnancov, z čoho viac ako 1 000 zamestnancov tvorili zdravotnícki pracovníci. Lekári, sestry a pôrodné asistentky tvorili podstatnú časť zdravotníckych pracovníkov, zamestnaných v kontrolovanom období vo FN Nitra.

V roku 2010 sa platy, vyplatené lekárom, sestrám a pôrodným asistentkám podieľali na celkových výdavkoch nemocnice podielom 19,43 % a v roku 2011 podielom 19,51 %. V roku 2012 stúpol podiel platov, vyplatených lekárom, sestrám a pôrodným asistentkám na celkových výdavkoch nemocnice na 27,45 %, čo predstavovalo medziročný nárast týchto platov oproti roku 2011 o 19,13 %. Dôvodom výrazného nárastu platov lekárov, sestier a pôrodných asistentiek v roku 2012 bolo nadobudnutie účinnosti legislatívnych zmien

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré zvýšili minimálne mzdové nároky lekárov, sestier a pôrodných asistentiek, ale i nižšia suma celkových výdavkov nemocnice, ktorá medziročne klesla o viac ako 7 miliónov EUR.

Prehľad o platoch, vyplatených lekárom, sestram a pôrodným asistentkám spolu za rok, priemer za mesiac a podiel, ktorý tvorili vyplatené platy na bežných výdavkoch nemocnice je uvedený v tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 5 - Platy vyplatené lekárom, sestram a pôrodným asistentkám spolu za rok, priemer za mesiac a podiel z bežných výdavkov v EUR

Plat	Rok		
	2010	2011	2012
tarifný plat	5 118 017,38	5 315 072,20	6 549 720,45
príplatok za riadenie	37 245,02	31 753,92	30 567,18
príplatok za zastupovanie*	-	-	-
osobný príplatok	759 254,23	803 331,10	845 132,74
platová komp. za sťažený výkon práce	38 417,71	41 429,11	41 254,94
príplatky	733 652,56	796 590,72	934 695,65
plat za prácu nadčas	444 141,77	458 684,28	542 088,75
plat za neaktív. časť prac. poh.i na pracov.	316 119,87	322 286,82	455 821,96
odmeny	72 572,65	53 534,32	29 995,00
náhrady	1 144 786,04	1 148 226,00	1 257 812,38
spolu	8 664 207,23	8 970 908,47	10 687 089,05
spolu priemer na 1 mesiac	722 017,27	747 575,71	890 590,75
podiel z bežných výdavkov /%/	19,43 %	19,51 %	27,45 %

* príplatok za zastupovanie nebol v kontrolovanom období v podmienkach nemocnice štatisticky sledovaný

Najväčším podielom sa na celkových platoch, vyplatených lekárom, sestram a pôrodným asistentkám v kontrolovanom období podieľali tarifné platy, náhrady (napr. za dovolenky, pracovnú neschopnosť zamestnancov a pod.), osobné príplatky a iné príplatky (napr. príplatky za nočnú prácu). Celkovo v kontrolovanom období platy vyplatené lekárom, sestram a pôrodným asistentkám vzrástli v roku 2012 oproti roku 2010 spolu o 2 022 881,82 EUR, čo predstavovalo nárast o 23,35 %.

Odmeňovanie lekárov

V kontrolovanom období počet lekárov, zamestnaných vo FN Nitra rástol. V roku 2010 bol priemerný počet lekárov zamestnaných v nemocnici 221, v roku 2011 to bolo priemerne 227 a v roku 2012 priemerne 237 lekárov. V roku 2010 sa platy, vyplatené lekárom podieľali na celkových výdavkoch nemocnice podielom 8,32 % a v roku 2011 podielom 8,39 %. V roku 2012 stúpol podiel plátov, vyplatených lekárom na celkových výdavkoch nemocnice na 12,95 %, čo predstavovalo medziročný nárast týchto plátov oproti roku 2011 o 30,81 %. Prehľad o platoch, vyplatených lekárom, spolu za rok a priemerne za mesiac je uvedený v tabuľke č. 6.

Tabuľka č. 6 - Platy vyplatené lekárom spolu za rok a priemer za mesiac v EUR

Plat	2010		2011		2012	
	rok	mesiac	rok	mesiac	rok	mesiac
tarifný plat	1 835 319,66	152 943,31	1 909 083,62	159 090,30	2 685 882,94	223 823,58
príplatok za riadenie	22 359,71	1 863,31	19 361,46	1 613,46	19 479,12	1 623,26
prípl. za zastupovanie*	-	-	-	-	-	-
osobný príplatok	413 917,34	34 493,11	437 977,25	36 498,10	481 799,53	40 149,96
platová komp. za sťažený výkon práce	12 251,29	1 020,94	14 282,00	1 190,17	14 807,33	1 233,94
príplatky	209 944,29	17 495,36	241 080,71	20 090,06	259 033,78	21 586,15
plat za prácu nadčas	420 337,64	35 028,14	445 399,27	37 116,61	538 865,62	44 905,47
plat za neakt. časť prac. pohot. na pracovisku	316 119,87	26 343,32	322 286,82	26 857,24	455 821,96	37 985,16
odmeny	39 009,90	3 250,83	20 680,30	1 723,36	22 130,40	1 844,20
náhrady	441 513,93	36 792,83	445 330,83	37 110,90	565 459,88	47 121,66
spolu	3 710 773,63	309 231,14	3 855 482,26	321 290,19	5 043 280,56	420 273,38

* príplatok za zastupovanie nebol v kontrolovanom období v podmienkach nemocnice štatisticky sledovaný

Najväčším podielom sa na celkových platoch, vyplatených lekárom, v kontrolovanom období podieľali tarifné platy, náhrady (napr. za dovolenky, pracovnú neschopnosť zamestnancov a pod.), osobné príplatky a príplatky za prácu nadčas. Celkovo v kontrolovanom období platy vyplatené lekárom vzrástli v roku 2012 oproti roku 2010 spolu o 1 332 506,93 EUR, čo predstavovalo nárast o 35,91 %. Údaje o platoch a o podieloch jednotlivých zložiek plátov, vyplatených v rokoch 2010 až 2012 lekárom je uvedený v tabuľke č. 7.

Tabuľka č. 7 - Platy lekárov spolu za rok a podiely ich jednotlivých zložiek

Plat	2010		2011		2012	
	Rok v EUR	Podiel %/	Rok v EUR	Podiel %/	Rok v EUR	Podiel %/
tarifný plat	1 835 319,66	49,46 %	1 909 083,62	49,52 %	2 685 882,94	53,26 %
príplatok za riadenie	22 359,71	0,60 %	19 361,46	0,50 %	19 479,12	0,39 %
prípl. za zastupovanie*	-	-	-	-	-	-
osobný príplatok	413 917,34	11,15 %	437 977,25	11,36 %	481 799,53	9,55 %
platová komp. za sťažený výkon práce	12 251,29	0,33 %	14 282,00	0,37 %	14 807,33	0,29 %
príplatky	209 944,29	5,66 %	241 080,71	6,25 %	259 033,78	5,14 %
plat za prácu nadčas	420 337,64	11,33 %	445 399,27	11,55 %	538 865,62	10,68 %
plat za neakt. časť prac. pohot. na pracovisku	316 119,87	8,52 %	322 286,82	8,36 %	455 821,96	9,04 %
odmeny	39 009,90	1,05 %	20 680,30	0,54 %	22 130,40	0,44 %
náhrady	441 513,93	11,90 %	445 330,83	11,55 %	565 459,88	11,21 %
spolu	3 710 773,63	100,00 %	3 855 482,26	100 %	5 043 280,56	100 %

* príplatok za zastupovanie nebol v kontrolovanom období v podmienkach nemocnice štatisticky sledovaný

Plat jedného lekára, zamestnaného vo FN Nitra bol v roku 2010 priemerne 1 399,23 EUR, v roku 2011 to bolo priemerne 1 415,36 EUR a v roku 2012 priemerne 1 773,30 EUR. Údaje o priemerných platoch jedného lekára v kontrolovanom období podľa jednotlivých zložiek platu sú uvedené v tabuľke č. 8.

Tabuľka č. 8 – Priemerná suma plátov lekárov spolu za mesiac a prepočítaná na 1 osobu

v EUR

Plat	2010		2011		2012	
	Mesiac	1 osoba	Mesiac	1 osoba	Mesiac	1 osoba
tarifný plat	152 943,31	692,05	159 090,30	700,84	223 823,58	944,40
príplatok za riadenie	1 863,31	8,43	1 613,46	7,11	1 623,26	6,85
prípl. za zastupovanie*	-	-	-	-	-	-
osobný príplatok	34 493,11	156,08	36 498,10	160,78	40 149,96	169,41
platová komp. za sťažený výkon práce	1 020,94	4,62	1 190,17	5,24	1 233,94	5,21
príplatky	17 495,36	79,16	20 090,06	88,50	21 586,15	91,08
plat za prácu nadčas	35 028,14	158,50	37 116,61	163,51	44 905,47	189,47
plat za neakt. časť prac. pohot. na pracovisku	26 343,32	119,20	26 857,24	118,31	37 985,16	160,27
odmeny	3 250,83	14,71	1 723,36	7,59	1 844,20	7,78
náhrady	36 792,83	166,48	37 110,90	163,48	47 121,66	198,83
spolu	309 231,14	1 399,23	321 290,19	1 415,36	420 273,38	1 773,30
priemerný počet lekárov	221	-	227	-	237	-

* príplatok za zastupovanie nebol v kontrolovanom období v podmienkach nemocnice štatisticky sledovaný

Nemocnica v rokoch 2010 až 2012 zvyšovala platy lekárov spolu päť krát. V roku 2010 zvýšila nemocnica platy na základe Dodatku č. 4 ku Kolektívnej zmluve na rok 2008 s účinnosťou od 01.04.2010 všetkým zamestnancom nemocnice o 2,5 % sumy, ktorá zodpovedala základnej zložke mzdy zamestnanca. Na základe rozhodnutia Operatívnej porady riaditeľa nemocnice zo dňa 24.08.2010 zvýšila nemocnica s účinnosťou od 01.09.2010 platy zamestnancom o 1,5 % sumy, ktorá zodpovedala základnej zložke mzdy zamestnanca. Toto zvýšenie plátov sa netýkalo zamestnancov, ktorí mali zvýšený osobný príplatok v mesiacoch jún a júl 2010, pri týchto zamestnancov sa upravili osobné príplatky presunom sumy zodpovedajúcej 1,5 % do základnej zložky mzdy zamestnancov.

Na základe príkazu Ministra zdravotníctva Slovenskej republiky č. 18/2011 zo dňa 27.11.2011 bola nemocnica povinná zvýšiť lekárom platy s účinnosťou od 01.01.2012 o sumu 200,00 EUR a s účinnosťou od 01.04.2012 o sumu 100,00 EUR. Zároveň dňa 01.01.2012 nadobudla účinnosť novela zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti“). Zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti s účinnosťou od 01.01.2012 určoval minimálne mzdové nároky lekárov. Nemocnica s účinnosťou od 01.01.2012 upravila základné zložky mzdy lekárov na úroveň určenú v zákone o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, avšak minimálne o 200,00 EUR na osobu. S účinnosťou od 01.04.2012 zvýšila nemocnica základné zložky mzdy lekárov o 100,00 EUR na osobu. S účinnosťou od 01.07.2012 boli sadzby základných plátov lekárov upravené v súlade s ďalšou novelou zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti.

Kontrolou bolo preverených 25 vybraných pracovných zmlúv a osobných zložiek lekárov. Pracovné zmluvy a osobné zložky lekárov boli kontrolnou skupinou NKÚ SR vybrané tak, aby obsahovali lekárov s rôznou dĺžkou praxe, t. j. od lekárov, ktorí nastúpili do pracovného pomeru hneď po ukončení štúdia po lekárov, ktorí pracujú v riadiacich funkciách. Detailne boli preverené náležitosti vybraných pracovných zmlúv a ich súlad s podmienkami, uvedenými v Zákonníku práce. Ďalej bolo preverené dodržiavanie minimálnych mzdových nárokov lekárov, ktoré vyplývalo zo Zákonníka práce a zo zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti. Údaje, uvedené v pracovných zmluvách

a súvisiacich dokumentoch boli porovnané s údajmi na mzdových listoch vybraných lekárov. Kontrolou neboli zistené nedostatky v oblasti náležitostí pracovných zmlúv a v dodržiavaní minimálnych mzdových nárokov lekárov.

Odmeňovanie sestier a pôrodných asistentiek

Počas kontrolovaného obdobia rokov 2010 až 2012 počet sestier a pôrodných asistentiek, zamestnaných vo FN Nitra v roku 2011 oproti roku 2010 vzrástol, následne v roku 2012 poklesol. V roku 2010 bol priemerný počet sestier zamestnaných v nemocnici 552, v roku 2011 to bolo priemerne 577 a v roku 2012 priemerne 571 sestier. Pôrodných asistentiek bolo vo FN Nitra zamestnaných priemerne 10 v roku 2010, 13 v roku 2011 a 12 v roku 2012. V roku 2010 sa platy, vyplatené sestrám a pôrodným asistentkám podieľali na celkových výdavkoch nemocnice podielom 11,11 % a v roku 2011 podielom 11,13 %. V roku 2012 stúpol podiel platov, vyplatených sestrám a pôrodným asistentkám na celkových výdavkoch nemocnice na 14,50 %, čo predstavovalo medziročný nárast týchto platov oproti roku 2011 o 10,33 %. Prehľad o platoch, vyplatených v kontrolovanom období sestrám a pôrodným asistentkám, spolu za rok a priemerne za mesiac je uvedený v tabuľke č. 9.

Tabuľka č. 9 - Platy vyplatené sestrám a pôrodným asistentkám spolu za rok a priemer za mesiac v EUR

Plat	2010		2011		2012	
	rok	mesiac	rok	mesiac	rok	mesiac
tarifný plat	3 282 697,72	273 558,14	3 405 988,58	283 832,38	3 863 837,51	321 986,46
príplatok za riadenie	14 885,31	1 240,44	12 392,46	1 032,71	11 088,06	924,01
prípl. za zastupovanie*	-	-	-	-	-	-
osobný príplatok	345 336,89	28 778,07	365 353,85	30 446,15	363 333,21	30 277,77
platová kompenzácia za sťažený výkon práce	26 166,42	2 180,54	27 147,11	2 262,26	26 447,61	2 203,97
príplatky	523 708,27	43 642,36	555 510,01	46 292,50	675 661,87	56 305,16
plat za prácu nadčas	23 804,13	1 983,68	13 285,01	1 107,08	3 223,13	268,59
plat za neakt. časť prac. pohot. na pracovisku	-	-	-	-	-	-
odmeny	33 562,75	2 796,90	32 854,02	2 737,84	7 864,60	655,38
náhrady	703 272,11	58 606,01	702 895,17	58 574,60	692 352,50	57 696,04
spolu	4 953 433,60	412 786,13	5 115 426,21	426 285,52	5 643 808,49	470 317,37

* príplatok za zastupovanie nebol v kontrolovanom období v podmienkach nemocnice štatisticky sledovaný

Najväčším podielom sa na celkových platoch, vyplateným sestrám a pôrodným asistentkám, v kontrolovanom období podieľali tarifné platy, náhrady (napr. za dovolenky, pracovnú neschopnosť zamestnancov a pod.), osobné príplatky a príplatky. Celkovo v kontrolovanom období platy vyplatené sestrám a pôrodným asistentkám vzrástli v roku 2012 oproti roku 2010 spolu o 590 374,89 EUR, čo predstavovalo nárast o 13,94 %. Údaje o platoch a o podieloch jednotlivých zložiek platov, vyplatených v rokoch 2010 až 2012 sestrám a pôrodným asistentkám je uvedený v tabuľke č. 10.

Tabuľka č. 10 - Platy vyplatené sestram a pôrodným asistentkám spolu za rok a podiel ich jednotlivých zložiek

Plat	2010		2011		2012	
	rok v EUR	podiel %/	rok v EUR	podiel %/	rok v EUR	podiel %/
tarifný plat	3 282 697,72	66,27 %	3 405 988,58	66,58 %	3 863 837,51	68,46 %
príplatok za riadenie	14 885,31	0,30 %	12 392,46	0,24 %	11 088,06	0,20 %
prípl. za zastupovanie*	-	-	-	-	-	-
osobný príplatok	345 336,89	6,97 %	365 353,85	7,14 %	363 333,21	6,44 %
platová kompenzácia za sťažený výkon práce	26 166,42	0,53 %	27 147,11	0,53 %	26 447,61	0,47 %
príplatky	523 708,27	10,57 %	555 510,01	10,86 %	675 661,87	11,97 %
plat za prácu nadčas	23 804,13	0,48 %	13 285,01	0,26 %	3 223,13	0,06 %
plat za neakt. časť prac. pohot. na pracovisku	-	-	-	-	-	-
odmeny	33 562,75	0,68 %	32 854,02	0,64 %	7 864,60	0,14 %
náhrady	703 272,11	14,20 %	702 895,17	13,74 %	692 352,50	12,27 %
spolu	4 953 433,60	100,00 %	5 115 426,21	100,00 %	5 643 808,49	100,00 %

* príplatok za zastupovanie nebol v kontrolovanom období v podmienkach nemocnice štatisticky sledovaný

Plat jednej sestry alebo pôrodnej asistentky, zamestnanej vo FN Nitra bol v roku 2010 priemerne 734,49 EUR, v roku 2011 to bolo priemerne 722,52 EUR a v roku 2012 priemerne 806,72 EUR. Údaje o priemerných platoch jednej sestry alebo pôrodnej asistentky v kontrolovanom období podľa jednotlivých zložiek platu sú uvedené v tabuľke č. 11.

Tabuľka č. 11 - Priemerná suma platov sestier a pôrodných asistentiek spolu za mesiac a prepočítaná na 1 osobu v EUR

Plat	2010		2011		2012	
	mesiac	na 1 osobu	mesiac	na 1 osobu	mesiac	na 1 osobu
tarifný plat	273 558,14	486,76	283 832,38	481,07	321 986,46	552,29
príplatok za riadenie	1 240,44	2,21	1 032,71	1,75	924,01	1,58
prípl. za zastupovanie	-	-	-	-	-	-
osobný príplatok	28 778,07	51,21	30 446,15	51,60	30 277,77	51,93
platová kompenzácia za sťažený výkon práce	2 180,54	3,88	2 262,26	3,83	2 203,97	3,78
príplatky	43 642,36	77,66	46 292,50	78,46	56 305,16	96,58
plat za prácu nadčas	1 983,68	3,53	1 107,08	1,88	268,59	0,46
plat za neakt. časť prac. pohot. na pracovisku	-	-	-	-	-	-
odmeny	2 796,90	4,98	2 737,84	4,64	655,38	1,12
náhrady	58 606,01	104,28	58 574,60	99,28	57 696,04	98,96
spolu	412 786,13	734,49	426 285,52	722,52	470 317,37	806,72
priemerný počet sestier a pôrodných asistentiek	562		590		583	

* príplatok za zastupovanie nebol v kontrolovanom období v podmienkach nemocnice štatisticky sledovaný

Nemocnica v rokoch 2010 až 2012 zvyšovala platy sestram a pôrodným asistentkám spolu tri krát. V roku 2010 zvýšila nemocnica platy na základe Dodatku č. 4 ku Kolektívnej zmluve na rok 2008 s účinnosťou od 01.04.2010 všetkým zamestnancom nemocnice o 2,5 % sumy, ktorá zodpovedala základnej zložke mzdy zamestnanca. Na základe rozhodnutia Operatívnej porady riaditeľa nemocnice zo dňa 24.08.2010 zvýšila nemocnica s účinnosťou od 01.09.2010 platy zamestnancom o 1,5 % sumy, ktorá zodpovedala základnej zložke mzdy zamestnanca.

Dňa 01.04.2012 nadobudol účinnosť zákon č. 62/2012 Z. z. o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek a ktorým sa dopĺňa zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek“), ktorý určoval minimálne mzdové nároky sestier a pôrodných asistentiek. Účinnosť tohto zákona bola pozastavená uznesením Ústavného súdu č. 218/2012 Z. z. zo dňa 11.07.2012 s účinnosťou od 31.07.2012. Nemocnica s účinnosťou od 01.04.2012 upravila mzdy sestier a pôrodných asistentiek na úroveň, určenú v zákone o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek. Po pozastavení účinnosti tohto zákona nemocnica mzdy sestier a pôrodných asistentiek neupravovala.

Kontrolou bolo preverených 35 vybraných pracovných zmlúv a osobných zložiek sestier a pôrodných asistentiek. Pracovné zmluvy a osobné zložky boli kontrolnou skupinou NKÚ SR vybrané tak, aby obsahovali sestry a pôrodné asistentky s rôznou dĺžkou praxe, t. j. od tých, ktoré nastúpili do pracovného pomeru hneď po ukončení štúdia po sestry a pôrodné asistentky, ktoré pracujú v riadiacich funkciách. Detailne boli preverené náležitosti vybraných pracovných zmlúv a ich súlad s podmienkami, uvedenými v Zákonníku práce. Ďalej bolo preverené dodržiavanie minimálnych mzdových nárokov sestier a pôrodných asistentiek, ktoré vyplývalo zo Zákonníka práce a zo zákona o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek. Údaje, uvedené v pracovných zmluvách a súvisiacich dokumentoch boli porovnané s údajmi na mzdových listoch vybraných sestier a pôrodných asistentiek. Kontrolou neboli zistené nedostatky v oblasti náležitostí pracovných zmlúv a v dodržiavaní minimálnych mzdových nárokov sestier a pôrodných asistentiek.

Vonkajšie a vnútorné kontroly, vykonané v oblasti odmeňovania zamestnancov

Kontrolou bolo zistené, že vo FN Nitra bolo v kontrolovanom období rokov 2010 až 2012 vykonaných päť vonkajších kontrol odmeňovania zamestnancov, ktoré vo všetkých prípadoch vykonal Inšpektorát práce Nitra.

V roku 2010 boli vykonané dve kontroly. Kontrolou nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania a kontrola pracovnoprávných vzťahov neboli zistené nedostatky. Kontrolou pracovnoprávných vzťahov a mzdových predpisov, zameranou predovšetkým na dodržiavanie pracovného času a nadčasov v zmysle pracovnoprávných predpisov, zisťovanie nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania boli zistené nedostatky, konkrétne neposkytnutie niektorým zamestnancom za prácu nadčas mzdu a mzdové zvýhodnenie najmenej 25 % ich priemerného zárobku, pracovný čas zamestnancov v niektorých prípadoch v priebehu 24 hodín presiahol 15 hodín, zamestnávateľ dohodol so zástupcami zamestnancov pracovný čas tak, aby zamestnanec mal raz za týždeň najmenej 24 hodín nepretržitého odpočinku, ale dodatočne neposkytol zamestnancovi náhradný odpočinok v týždni do ôsmich mesiacov odo dňa, keď mal byť poskytnutý nepretržitý odpočinok v týždni. Zistené nedostatky vo všetkých prípadoch neboli v súlade so Zákonníkom práce. Nemocnica prijala na odstránenie zistených nedostatkov jedno opatrenie, ktoré bolo následne plnené.

V roku 2011 vykonal Inšpektorát práce Nitra v nemocnici kontrolu dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania a na kontrolu dodržiavania pracovnoprávných predpisov. Kontrolou bolo zistené, že nemocnica nevedla evidenciu pracovného času, práce nadčas, aktívnej časti a neaktívnej časti pracovnej pohotovosti niektorých zamestnancov tak, aby bol zaznamenaný začiatok a koniec časového úseku, v ktorom zamestnanci vykonávali prácu alebo mali nariadenú alebo dohodnutú pracovnú pohotovosť, čo nebolo v súlade

so Zákonníkom práce. Nemocnica na odstránenie zistených nedostatkov prijala jedno opatrenie, ktoré bolo plnené.

V roku 2012 boli vykonané dve kontroly a to kontrola pracovnoprávných a mzdových predpisov a nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania a kontrola dodržiavania pracovnoprávných a mzdových predpisov a dodržiavania zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania. Výsledkom oboch kontrol bol záznam o inšpekcii práce, t. j. kontrolami neboli zistené nedostatky.

Vnútorne kontroly odmeňovania zdravotníckych pracovníkov vo FN Nitra neboli v kontrolovanom období vykonané.

Zhrnutie:

Kontrolou hospodárenia s verejnými prostriedkami vo vybraných oblastiach so zameraním najmä na odmeňovanie vo vybraných zdravotníckych zariadeniach bolo zistené porušenie § 19 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, keď FN Nitra v jednotlivých položkách rozpočtu prekročila sumu schválených výdavkov.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 26.03.2013

Ing. Zuzana Kukučková
vedúca kontrolnej skupiny

Mgr. Linda Michalíková
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa: 27.03.2013

MUDr. Jozef Valocký
riaditeľ Fakultnej nemocnice Nitra